

Fjellhaug
internasjonale
Høgskole

Studieplan for

Bachelor i praktisk teologi

(180 studiepoeng)

Høsten 2021

FJELLHAUG INTERNASJONALE HØGSKOLE

Innhold

1. Innledning	4
1.1 Innledning	4
1.2 Grunnlag for oppnåelse av bachelorgrad i praktisk teologi	4
1.3 Gradsbetegnelse	4
2. Opptak	5
2.1 Opptak	5
2.2 Opptakskrav	5
2.3 Politiattest	5
3. Studiets hovedmålsetting	5
3.1 Hovedmålsetting	5
3.2 Hva kvalifiserer studiet til?	5
4. Kvalifikasjonsrammeverk for Bachelor i praktisk teologi	5
5. Studiets faglige profil	6
5.1 Studieåret	6
5.2 Undervisningsspråk	7
5.3 Oppmøte og fravær	7
5.4. Evaluerings- og vurderingsformer	7
5.5 Arbeidskrav	7
6. Pedagogisk profil	7
7. Studieprogrammets oppbygning	7
7.1 Grunnstudium (60 stp.)	7
7.2 Fordypning i praktisk teologi (70 stp.)	8
7.3 Spesialisering (50 stp.)	8
7.3.1 Spesialisering i praktisk teologi (50 stp.)	8
7.3.2 Spesialisering med tanke på Master i teologi og misjon	9
7.4 Forslag til oppbygning	9
8. Internasjonalisering og utveksling	10
9. Kvalitetssikring av studiet	10
10. Emnebeskrivelser	11
10.1 Grunnstudier (emner på 1000-nivå)	11
RLE1001 Innføring i Bibelen (10 stp/ECTS)	11
BTM1002 Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp/ECTS)	14
BTM1003 Kristen tro og etikk (10 stp/ECTS)	16
BTM1004 Verdensreligionene (10 stp/ECTS)	19
RLE1007 Bibelfag (10 stp./ECTS)	21

BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap (10 stp./ECTS).....	24
10.2 Fordypning i praktisk teologi (emner på 1500- og 2000-nivå).....	29
PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse (10 stp./ECTS).....	29
PT1502 Diakoni og sjelesorg (10 stp./ECTS)	32
PT2001 Fra bibeltekst til teologi (10 stp./ECTS)	35
PT2002 Livssyn og kontekstualisering (10 stp./ECTS).....	38
PT2003 Kristen formidling og opplæring (10 stp./ECTS)	41
PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis (10 stp./ECTS)	45
PT2005 Apologetikk (10 stp./ECTS)	48

1. Innledning

1.1 Innledning

Studieplanen for bachelorstudiet i praktisk teologi tar utgangspunkt i følgende dokumenter: «Lov om universiteter og høyskoler», «Forskrift om grader og yrkesutdanninger», «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole».

Studietilbudet er godkjent av LOKUT 30.01.2019.

1.2 Grunnlag for oppnåelse av bachelorgrad i praktisk teologi

Bachelorgraden i praktisk teologi oppnås på grunnlag av eksamener av 180 studiepoengs omfang og har en normert studietid på 3 år.

For å oppnå bachelor i praktisk teologi må graden inneholde følgende elementer:

- Grunnstudium (60 stp.)
  - Obligatoriske kjerneemner på 1000-nivå
    - BTM1001 Innføring i Bibelen
    - BTM1002 Kirkehistorie og konfesjonskunnskap
    - BTM1003 Kristen tro, etikk og livstolkning
    - BTM1004 Verdensreligionene
    - RLE1007 Bibelfag
    - PT1001 Introduksjon til praktisk teologi
- Fordypning i praktisk teologi (70 stp.)
  - Obligatoriske kjerneemner på 1500- og 2000-nivå
    - PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse
    - PT1502 Sjelesorg og diakoni
    - PT2001 Fra bibeltekst til teologi
    - PT2002 Livssyn og kontekstualisering
    - PT2003 Kristen formidling og opplæring
    - PT2004 Ekklesiologi med praksis
    - PT2005 Apologetikk
- Spesialisering (50 stp.)¹
  - Fellesemner (20 stp.)
    - BTM2009 Misjonsteologi
    - BTM2006 Kristologi og frelseslære
  - Valgemner (30 stp.)
    - Det anbefales at studenter velger emnekombinasjoner som gir dem en reell spesialisering. Under 7.3 gis det noen forslag til slike kombinasjoner.

1.3 Gradsbetegnelse

Fullført studium gir graden Bachelor i praktisk teologi.

---

¹ Studenter som ønsker å ta master kan velge en alternativ spesialisering. Se mer om dette i kapittel 7.3.

2. Opptak

2.1 Opptak

Det er opptak til studiet i høstsemesteret. Søknad om opptak skjer gjennom Samordna Opptak. Ved søknad via Samordna opptak gjelder de nasjonalt fastsatte søknadsfristene.

2.2 Opptakskrav

Opptakskravet er enten generell studiekompetanse (GENS) eller realkompetanse etter gjeldende regler.

For nærmere bestemmelser om opptak og opptakskrav henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole» (2014) som er tilgjengelig på høgskolens hjemmesider.

2.3 Politiattest

Enkelte emner på dette studiet har obligatorisk praksis der du kan komme i kontakt med personer under 15 år. Hvilke emner det er snakk om, kommer fram av emnebeskrivelsen. I slike emner må du levere politiattest. Se høgskolens hjemmesider for mer informasjon om politiattest.

3. Studiets hovedmålsetting

3.1 Hovedmålsetting

Studiets hovedmålsetting er å utdanne og utruste til tjeneste og oppgaver innenfor kirke og kristent organisasjonsarbeid, både i Norge og i andre land.

3.2 Hva kvalifiserer studiet til?

Bachelorstudiet i praktisk teologi er et utdanningstilbud som kvalifiserer til arbeid med formidling og undervisning i kirkesamfunn og kristne organisasjoner. Studiet er aktuelt for barne- og ungdomsarbeidere, trosopplærere, forkynnere, pastorer/forsamlingsledere. Studiet er også relevant for misjonærer og bibelskolelærere, samt frivillige menighetsarbeidere som ønsker mer kompetanse innenfor det teologiske fagområdet.

I studieplanen legges det også opp til en spesialisering tilrettelagt for studenter som ønsker å ta sin mastergrad ved FIH. Se 7.3.2 under.

4. Kvalifikasjonsrammeverk for Bachelor i praktisk teologi

En bachelorgrad ligger på nivå 6.2 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og læringsutbyttet defineres i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studenten:		
Kunnskap:	Ferdigheter:	Generell kompetanse:
<ul style="list-style-type: none"> - har bred kunnskap om Bibelen. - har kunnskap om kristendommens historie og den kristne kirkes tro og lære	<ul style="list-style-type: none"> - kan planlegge og gjennomføre en gudstjeneste. - kan formidle bærekraftig kristen tro og lære gjennom	<ul style="list-style-type: none"> - har evne til å arbeide alene og sammen med andre, i tråd med etiske krav og retningslinjer

- har kunnskap om andre religioner og sekulære livssyn	forkynnelse og undervisning for barn, ungdom og voksne.	- kan delta i faglige samtaler innenfor fagfeltet praktisk teologi.
- har bred kunnskap om praktisk teologi som fag- og forskningsfelt, med vekt på menighetsbygging og misjon.	- kan tolke og anvende bibeltekster på en reflektert måte inn i dagens samfunnskontekst.	- kan bidra til utvikling av god praksis ut ifra faglige forutsetninger og innsikt i yrkesetiske problemstillinger.
	- kan reflektere over teologi og praksis i lys av egne erfaringer og relevant fagstoff.	- kan skrive fagoppgaver på høyere nivå innenfor rammen av 1. syklus.
	- har evne til å møte mennesker med ulike livssynsmessige eller teologiske oppfatninger med respekt og relevant kunnskap.	
	- behersker relevante faglige verktøy, teknikker og arbeidsformer og har nødvendig digital kompetanse	

5. Studiets faglige profil

FIH har fastsatt følgende faglige organisering for sine bachelorprogrammer.

5.1 Studieåret

Studieåret er på 40 uker

I studietilsynsforordningen stilles det krav til at et heltidsstudium skal ha et samlet arbeidsomfang på 1500-1800 timer per år for heltidsstudenter. FIH har i sine studieplaner forutsatt at det arbeides 266 timer per emne på 10 stp., det vil si et totalt arbeidsomfang på 1596 timer.

Læringsaktiviteter per emne fordeles mellom arbeid med læringsaktiviteter i form av forelesninger, praktiske øvelser og obligatorisk praksis (i de emnene dette gjelder), selvstudium i form av lesing av pensumlitteratur, og eksamensforberedelse i form av arbeid med emnets arbeidskrav og gjennomføring av eksamen.

Per emne kan fordelingen illustreres på følgende måte:

Læringsaktiviteter/praksis	62 timer
Selvstudium	130 timer
Eksamensforberedelse og gjennomføring	74 timer
Til sammen:	266 timer

5.2 Undervisningsspråk

Norsk. Enkelte emner og forelesninger kan gis på et annet nordisk språk eller engelsk.

5.3 Oppmøte og fravær

Det er i hvert emne angitt antall undervisningstimer. I emner med obligatorisk fremmøte skal ikke fraværet overstige 30 % i det enkelte emne. Fraværsregler i de enkelte emnene framgår av emnebeskrivelsen.

5.4. Evaluerings- og vurderingsformer

Vurderingsformen i det enkelte emnet oppgis i emnebeskrivelsen. Mange emner har arbeidskrav som må fullføres for å få sluttvurdering i emnet. Høgskolen benytter en gradert karakterskala fra A til F, der A er beste og E er dårligste ståkarakter. I enkelte emner benyttes Bestått/Ikke bestått. FIH har utviklet nivåspesifikke karakterbeskrivelser for institusjonen. Disse er tilgjengelige på høgskolens LMS for studenter og ansatte.

For emner med praksis er det utviklet en praksismanual, hvor relevante kriterier for evalueringen av praksisen angis.

For mer informasjon om vurderingsuttrykk og eksamen osv. henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole».

5.5 Arbeidskrav

I emner der det er arbeidskrav for å få gå opp til eksamen, har gjennomførte arbeidskrav en gyldighet på tre år, forutsatt at læringsmålene i emnet består uendret. Dette gjelder ikke tilstedeværelseskravet og utkast i emner med valg mellom prosessorientert eksamen og klausureksamen uten arbeidskrav

6. Pedagogisk profil

FIH har fastsatt følgende pedagogiske profil for sine bachelorprogrammer.

Innholdet i de forskjellige emnene formidles og bearbeides gjennom forelesninger, veiledning, lesing av litteratur, seminararbeid, gruppediskusjoner, ekskursjoner, arbeidskrav og endelig ved et avsluttende studentarbeid med påfølgende vurdering.

Det forutsettes at studentene har tilgang til Internett. Siden studiet er emnebasert, kan studentene ta ulike deler og i ulikt tempo. En vesentlig del av kommunikasjonen mellom høgskolen/lærerne og studentene skjer via høgskolens læringsplattform (*Canvas*).

7. Studieprogrammets oppbygning

Studieprogrammet består av emner som til sammen utgjør 180 studiepoeng og deles inn i grunnstudium (60 stp.), fordypning i praktisk teologi (70 stp.) og spesialisering (50 stp.).

7.1 Grunnstudium (60 stp.)

Gradens grunnstudium er på 60 stp. og omfatter seks obligatoriske kjerneelementer, hver på 10 stp.

Emne	Nivå	Studiepoeng
RLE1001 Innføring i Bibelen	1000	10

BTM1002 Kirkehistorie og konfesjonskunnskap	1000	10
BTM1003 Kristen tro, etikk og livstolkning	1000	10
BTM1004 Verdensreligionene	1000	10
RLE1007 Bibelfag	1000	10
BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap	1000	10

7.2 Fordypning i praktisk teologi (70 stp.)

Fordypningen i praktisk teologi omfatter sju obligatoriske kjerneelementer, hver på 10 stp. Disse befinner seg på 1500- eller 2000-nivå.

Emne	Nivå	Studiepoeng
PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse	1500	10
PT1502 Sjelesorg og diakoni	1500	10
PT2001 Fra bibeltekst til teologi	2000	10
PT2002 Livssyn og kontekstualisering	2000	10
PT2003 Kristen formidling og opplæring	2000	10
PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis	2000	10
PT2005 Apologetikk	2000	10

7.3 Spesialisering (50 stp.)

Den siste delen av bachelorgraden er en spesialisering. I spesialiseringen kan man velge mellom to alternative løp.

7.3.1 Spesialisering i praktisk teologi (50 stp.)

Dette er den spesialiseringen vi anbefaler for studenter som ikke tenker seg videre på FIHs Master i teologi og misjon. I Spesialisering i praktisk teologi ligger det inne to obligatoriske fellesemner (20 stp.) og deretter kan studentene ta valgemner (30 stp.).

De obligatoriske fellesemnene er:

Emne	Nivå	Studiepoeng
BTM2006 Kristologi og frelseslære	2000	10
BTM2009 Misjonsteologi	2000	10

I tillegg til de to obligatoriske fellesemnene, gis studentene mulighet til å legge inn 30 stp. med frie valgemner. Studentene kan velge blant emner som tilbys ved den campus hvor de er studenter.

7.3.2 Spesialisering med tanke på Master i teologi og misjon

Studenter som ønsker å gå over på Master i teologi og misjon etter at de har fullført Bachelor i praktisk teologi kan velge denne spesialiseringen. Her kan man ta de emnene som er nødvendige for å komme inn på masterprogrammet. Det er følgende emner:

Emne	Nivå	Studiepoeng
GRE1002 Innføring i nytestamentlig gresk	1000	10
GRE1003 Nytestamentlige greske tekster	1000	10
EX1001 Examen Philosophicum	1000	10
EX1004 Examen Facultatum	1000	10

I tillegg til disse emnene, må studenten velge ett annet emne.

7.4 Forslag til oppbygning

Høgskolen anbefaler følgende progresjon og oppbygning av studiet for studenter i ordinært studieløp:

1. studieår, høsten	*RLE1001 Innføring i Bibelen	BTM1002 Kirkehistorie og konfesjonskunnskap	BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
1. studieår, våren	BTM1004 Verdensreligionene	BTM1003 Troslære og etikk	PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse
2. studieår, høsten	**BTM2006 (eller GRE1002)	PT1502 Diakoni og sjelesorg	Valgemne
2. studieår, våren	***BTM2009 (eller GRE1003)	PT2002 Livssyn og kontekstualisering	RLE1007 Bibelfag
3. studieår, høsten	UTVEKSLING <i>eller</i> PT2003 Kristen formidling og opplæring	UTVEKSLING <i>eller</i> PT2005 Apologetikk	UTVEKSLING <i>eller</i> Valgemne
3. studieår, våren	PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis	PT2001 Fra bibeltekst til teologi	Valgemne

* Det er mulig å ta BTM1001 i stedet for RLE1001.

** Høsten 2021 tilbys dette emnet med gammel kode (TM2006).

*** Våren 2022 tilbys dette emnet med gammel kode (TM2008)

8. Internasjonalisering og utveksling

I norsk høyere utdanning legges det stor vekt på internasjonalisering og det er et mål at utveksling skal være normalen. Høgskolen anbefaler at utvekslingen legges til ett av de tre siste semestrene. Dessuten anbefales det at studenten på forhånd søker om godkjenning for at emnene som er tenkt gjennomført kan innpasses i bachelorgraden.

Se høgskolens hjemmeside for mer informasjon om muligheter for utveksling.

9. Kvalitetssikring av studiet

Studiets kvalitet, innhold, gjennomføring og videreutvikling blir ivaretatt av høgskolens kvalitetssikringssystem. Studiekvaliteten og studieprogrammene evalueres etter fastsatte sykluser. Studentene involveres i dette og vil regelmessig bli bedt om å foreta evalueringer av enkeltemner. Dessuten evalueres den generelle studiekvaliteten gjennom en årlig studiekvalitetsundersøkelse. Resultatene og hovedfunnene ved både emneevalueringene og studiekvalitetsundersøkelsen blir behandlet i de aktuelle rådene innenfor kvalitetssikringssystemet.

For mer informasjon om høgskolens kvalitetssikringssystem henvises det til «Kvalitetssystem for Fjellhaug Internasjonale Høgskole» som er tilgjengelig i skolens LMS.

10. Emnebeskrivelser

10.1 Grunnstudier (emner på 1000-nivå)

RLE1001 Innføring i Bibelen (10 stp/ECTS)

Emnekode:	RLE1001
Emnenavn:	Innføring i Bibelen
Emnenavn nynorsk:	Innføring i Bibelen
Emnenavn engelsk:	Introduction to the Bible
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot KRL101-101 5 stp. mot KRL101-103 10 stp. mot RLE1001N 10 stp. mot BTM1001
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	

Læringmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger ved Det gamle testamentets tekstsjangre og skriftgrupper, og de ulike GT-bøkernes tilblivelse, litterære særtrekk og sentrale teologiske temaer
- gjøre rede for Israels historie fra tidlig kongetid til persisk tid og grunnleggende problemstillinger knyttet til denne periode i Israels historie
- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger ved Det nye testamentets tekstsjangre og skriftgrupper, og de ulike NT-bøkernes tilblivelse, litterære særtrekk og sentrale teologiske temaer
- gjøre godt rede for form og innhold i utvalgte tekster fra Matteusevangeliet. Følgende tekster skal gjennomgås med et sideblikk med misjonstankens gradvise gjennombrudd: Matteus 3,13-17; 5,1-20; 8,1-34; 9,35-11,1; 13,1-52; 15,21-28; 16,13-28, 21,1-11; 24,1-22; 28,16-20:
- gjøre kort rede for Det nye testamentets tidshistorie
- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger knyttet til GTs og NTs tekst- og kanonhistorie

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- presentere grunnleggende kunnskap om de ulike bøkens tilblivelse, form, innhold og betydning
- finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff om innføring i Bibelen og fremstille dette slik at det belyser en tekst eller en problemstilling
- finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff i relevante oppslagsverk, evangeliessynopse og kommentarlitteratur, og fremstille dette slik at det belyser en utvalgt tekst fra eller bibelteologisk problemstillinger med relevans for Matteusevangeliet

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i Bibelens tekstsjangre og skriftgrupper, samt de ulike bibelbøkens tilblivelse, oppbygning og innhold. Videre blir det gitt en grunnleggende innføring i Israels historie fra tidlig kongetid til eksilet og Det nye testamentets tidshistorie. Det gis også en innføring i form og innhold i utvalgte tekster fra Matteusevangeliet med et sideblikk på misjonstankens gradvise gjennombrudd. Det gis også en innføring i GTs og NTs tekst- og kanonhistorie.

Organisering og arbeidsmåter:

Undervisningen består av totalt 48 undervisningstimer og består hovedsakelig av forelesninger.

Vurdering og eksamen:

En femtimers skoleeksamen

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av enten den skriftlige oppgaven eller kausureksamen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Det gamle testamente:

Hill, Andrew E. and John H. Walton (2009): *A Survey of the Old Testament*. 3rd edition.

Grand Rapids: Zondervan, ss. 21-30; 35-52; 57-72; 77-96; 101-120; 125-139; 163-176; 181-199; 205-212; 217-332; 257-274; 279-299; 309-324; 329-343; 357-369; 375-396; 401-416; 419-436; 441-450; 455-464; 481-497; 503-515; 519-529; 533-540; 567-577; 581-591; 605-614; 687-697.

Det nye testamente:

Kvalbein, Hans (1998): *Fortolkning til Matteusevangeliet*. Bind I og II. Oslo: Luther forlag, ss. 102-108, 124-149, 212-233, 264-285, 11-33, 53-56, 63-79, 135-140, 198-207, 287-293.

Og enten:

Hvalvik, Reidar og Stordalen, Terje (1999): *Den store fortellingen*. Oslo: Det Norske

Bibelselskap, ss. 32-64 og 176-382.

eller:

Kjær, T. (2015). *Introduktion til Det Nye Testamente*. Kolon; ss. 7-245.

BTM1002 Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp/ECTS)

Emnekode:	BTM1002
Emnenavn:	Kirkehistorie og konfesjonskunnskap
Emnenavn nynorsk:	Kyrkjehistorie og konfesjonskunnskap
Emnenavn engelsk:	Introduction to Church History and Christian Churches
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Undervisningssted:	Oslo, Aarhus, København
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Finn Aasebø Rønne
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot KRL102 10 stp. mot RLE1002 og RLE1002N 10 stp. mot BMM1002
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	1. august 2021

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedtrekkene ved kristendommens fremvekst og utvikling under Romerriket, med særlig vekt på utviklingen fra frikirke til statskirke og den teologiske tenkning
- gjøre rede for hovedtrekkene ved middelalderkirken med særlig vekt på den teologiske tenkningen, utviklingen av klosterbevegelsene og forholdet mellom stat og kirke
- gjøre rede for hovedtrekkene ved reformasjonen og utviklingen av de protestantiske kirkesamfunn
- gjøre rede for hovedtrekkene ved kirkens historie etter 1600, med særlig vekt på konfesjonalisering og kristendommens utbredelse i Amerika, Asia og Afrika
- gjøre rede for fremveksten av den økumeniske bevegelsen på 1900-tallet
- gjøre rede for sentrale utviklingslinjer i sitt eget lands kirkehistorie
- gjøre rede for historien, utbredelsen, organiseringen og det teologiske særpreget til de ortodokse kirker, den romersk-katolske kirke, de lutherske kirker, de reformerte kirker, den anglikanske kirke, baptismen, metodismen, adventistsamfunnet og den pinsekarismatiske bevegelsen

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om kristendommens historie og ulike kirkesamfunn og fremstille dette på en sakssvarende måte

- presentere ulike kirkesamfunns egenart og selvforståelse på en sakssvarende måte

Emnets innhold:

Emnet sikter på å gjøre rede for kristendommens utbredelse, den teologiske tenkningen og fremveksten av ulike kirkesamfunn, fra oldkirkens tid og til i dag. Emnet skal gi en oversikt over den kristne kirkes historie og misjonsutbredelse i lys av den sosiale, og kulturelle og politiske kontekst.

Emnet er et innføringsstudium og gir et oversiktsbilde over de ulike epokene i kristendommens historie, med særlig vekt på oldkirken, middelalderen, reformasjonen og tiden etter 1800.

Emnet gir også en innføring i norsk eller dansk kirkehistorie fra kristningsperioden og frem til i dag.

Organisering og arbeidsmåter:

Det tilbys 48 undervisningstimer i emnet fordelt på henholdsvis 24 timer i allmenn kirkehistorie, 12 timer i konfesjonskunnskap og 12 timer i norsk kirkehistorie. Undervisningen gis hovedsakelig som forelesninger.

Vurdering og eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Skoleeksamen	5	timer

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Allmenn kirkehistorie

Ellefsen, K. (2021). Historiske perspektiver på misjon, i:

Engelbrecht, Edward A. (red.) (2016). *Church History: The Basics*. Concordia Publishing House; ss. 1-364.

Konfesjonskunnskap

Tjørhom, O. (Red.) (2017). *Kirkesamfunn i Norge: Innføring i kirkekunnskap*. Cappelen Damm Akademisk; ss. 13-32, 81-212, 233-250, 273-323.

Norsk kirkehistorie

*Elstad H. (2005). «Pietisme og opplysningstid», i *Nyere norsk kristendomshistorie*. Fagbokforlaget; ss. 20-37.

*T Meistad T. (2000). «Reformasjonen, ortodoksien», i *Kristendommens historie, en innføring*. Høyskoleforlaget; ss. 288-295

*Sødal H. K. (2009). «Religionsskiftet i Norge», i *Kristendommen II, Tro og tradisjon*. Høyskoleforlaget; ss. 63-82

Sødal H. K. (2021): *Norsk kristendomshistorie 1800-2020. Fra selvsagt tro til mangfold*. Cappelen ' Damm.

BTM1003 Kristen tro og etikk (10 stp/ECTS)

Emnekode:	BTM1003
Emnenavn:	Kristen tro og etikk
Emnenavn nynorsk:	Kristen tru og etikk
Emnenavn engelsk:	Christian Beliefs and Ethics
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Undervisningssted:	Oslo, Aarhus, København
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Arne Helge Teigen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	7 stp. mot KRL103 10 stp. mot RLE1003 og RLE1003N 10 stp. mot BMM1003
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	1. august 2021

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedpunktene i den kristne tro, med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen
- forklare sammenhengen mellom hovedpunktene i den kristne tro
- gjøre rede for noen av de viktigste tolkningene av de sentrale punktene i den kristne tro, slik dette kommer til uttrykk i andre konfesjoner enn den lutherske
- gjøre rede for hovedtrekkene i kristne etikken og kunne drøfte forholdet mellom allmenn etikk og kristen etikk
- gjøre rede for det etiske materiale i Bibelen og drøfte hvordan dette kan anvendes i etisk argumentasjon

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- forklare og redegjøre for dogmatiske og kristen-etiske oppfatninger
- reflektere kritisk over egen forståelse av den kristne tro, fagets tematikk og utvikle sin kunnskap om kristen tro og livstolkning

Emnets innhold:

Emnet består av temaområdene kristen tros lære (dogmatikk) og kristen etikk og gir en første innføring i disse.

Troslæren sikter på å gi en helhetsinnføring i den kristne tro, med hovedvekt på den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen. I arbeidet med emnet skal du tilegne deg kunnskap om kristen

åpenbaringsforståelse, læren om Gud og frelsen, kirken og nådemidlene. Studiet sikter på å gi innsikt i forskjellige teologiske forklaringer på disse ulike temaene.

Videre gir emnet en innføring i kristen etikk. I dette arbeidet skal du tilegne deg kunnskap om det bibelske grunnlaget for etikken og kunne drøfte forholdet mellom kristen etikk og annen etikk. Det gis en innføring i det etiske materialet i Bibelen, og du skal kunne drøfte hvordan bibelmaterialet kan brukes i møte med aktuell problematikk som for eksempel miljøvern, bærekraft, menneskesyn, fordeling og ansvar for skaperverket. Det gis også en innføring i enkelte emner fra områdeetikken, der en drøfter mulige konsekvenser av bibelmaterialet og det kristne menneskesyn for livet i familie og samfunn.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har til sammen 48 undervisningstimer, fordelt på 24 undervisningstimer i troslære og 24 timer i kristen etikk.

Vurdering og eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Skoleeksamen	5	timer

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i høgskolens LMS. Det er merket med *.

Troslære:

Teigen, A. H. (2008). *Innføring i kristen tro*. FiH-forlaget.

eller

Skarsaune, O. (1997). *Troens ord: De tre oldkirkelige bekjennelsene*. Luther; ss. 36- 134.

Valen-Sendstad, A. (1997). *Kristen troslære*. Lohse.

Etikk:

FN-sambandet (2019, 15. januar). *Bærekraftig utvikling*.

<https://www.fn.no/tema/fattigdom/baerekraftig-utvikling>

Heiene, G., Thorbjørnsen, S. O. (2011). *Kristen etikk: En innføring*. Universitetsforlaget; ss. 13-232.

Jørgensen, J. A. (2017). Kirkerne og verdens fremtid. I M. S. Mogensen (Red.), *Godt nyt for verden: Kirkens mission og FN's verdensmål for en bæredygtig utvikling* (s. 43-46). Dansk Missionsråd. https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nymssion_32

Ravn-Pedersen, T. (2017). Sådan fik verden sin mest ambitiøse plan nogensinde. I M. S. Mogensen (Red.), *Godt nyt for verden. Kirkens mission og FN's verdensmål for en bæredygtig utvikling* (s. 15-22). Dansk Missionsråd. https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nymssion_32

Stott, J. (2006). *Issues Facing Christians Today* (4th ed.). Zondervan Publishing House; ss. 23-70, 442-499.

Fra de lutherske bekjennesskriftene

Brunvoll, A. (1972). *Den norske kirkes bekjennelsesskrifter*. Lunde forlag.

eller:

* Mæland, J.-O. (Red.). (1985). *Konkordieboken: Den evangelisk-lutherske kirkes Bekjennelsesskrifter*. Lunde Forlag; ss. 15-59; 277-295

eller:

Grane, L. (1976). *Den danske folkekirkes bekendelsesskrifter*. Det Danske Bibelselskab.

BTM1004 Verdensreligionene (10 stp/ECTS)

Emnekode:	BTM1004
Emnenavn:	Verdensreligionene
Emnenavn nynorsk:	Verdsreligionane
Emnenavn engelsk:	World Religions
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Undervisningssted	Oslo
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Tonje Belibi
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Studiepoengreduksjon:	8 stp mot KRL104 10 stp. mot RLE1004N 10 stp. mot RLE1004 3 stp. mot BTM2012
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Hjelpemidler ved eksamen:	Ingen hjelpemidler
Gjelder fra:	1. august 2021

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedtrekkene ved utvalgte religionsteorier og religioners plass og funksjon i samfunnet.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved østlige religioner med særlig vekt på hinduismens og buddhismens historie, gudsforestillinger, lære og ritualer.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved jødedommens historie, tro, moderne retninger og festkalender.
- gjøre rede for antisemittismens historie med vekt på forholdet mellom kirke og jødedom i middelalderen og antisemittismen i Europa i moderne tid.
- gjøre rede for islam med særlig vekt på Muhammeds liv og lære samt islams videre utbredelse og historie.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved muslimsk tro og praksis med vekt på sunniislam.
- gjøre rede for hovedtrekkene i muslimsk tro og praksis slik de kommer til uttrykk i ulike bevegelser i islam, med hovedvekt på islamisme, sufisme og folkeislam.
- gjøre rede for hvordan ulike muslimske bevegelser kommer til uttrykk i en spesifikk kulturell og geografisk kontekst

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om aktuelle religionsteorier og verdensreligionene slik at dette belyser en problemstilling

- kunne møte mennesker med annet religiøst ståsted med gode kunnskaper og med respekt

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i de store verdensreligionene. Jødedommen, islam og østlige religioner skal studeres ut fra et historisk perspektiv og deres respektive tros- og atferdsformer. Videre gir emnet en grunnleggende innføring i religionsteorier og drøfter religionenes rolle og funksjon i det moderne samfunnet.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har til sammen 48 undervisningstimer og består hovedsakelig av forelesninger. Det undervises 4 timer i religionsteori, 20 timer i østlige religioner, 10 timer i jødedom og 14 timer i islam.

I tilknytning til emnet arrangerer høgsolen et femukers studieopphold til enten Asia eller Øst-Afrika. Formålet med studieturen er å gi studentene innblikk i lokal religionspraksis og kultur, og deler av undervisningen blir gitt under studieturen. Studieturen til Asia vil ha et særlig fokus på buddhismen, mens studieturen til Øst-Afrika har et særlig fokus på islam. Høgsolen kunngjør i begynnelsen av høstsemesteret hvilket område/land studieturen planlegges og studentene må påberegne en ekstra utgift i tilknytning til studieturen.

Vurdering og eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Skoleeksamen	5	timer

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

*Neegaard, G. (Red.) (2006). *Logos og Dharma: Religioner, livssyn og etikk*. Fagbokforlaget; ss. 17-40.

Gilhus, I. S. & Mikaelsson, L. (2007). *Hva er religion*. Universitetsforlaget; ss. 17-66, 86-112, 130-145.

Jacobsen, K. A. & Thelle, N. R. (1999). *Hinduismen og buddhismen*. Høyskoleforlaget; ss. 37-330.

Opsal, J. (2016). *Lydighetens vei: Islams veier til vår tid* (3. utg.). Universitetsforlaget; ss. 11-232, 251-263, 288-305.

Rian, D. & Eidhamar, L. G. (1999). *Jødedommen og islam* (2. utg.). Høyskoleforlaget; ss. 16-108.

RLE1007 Bibelfag (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1007
Emnenavn:	Bibelfag
Emnenavn nynorsk:	Bibelfag
Emnenavn engelsk:	Biblical Studies
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig	Førsteamanuensis Harald Aarbakke
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	RLE1001
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1007N 5 stp. mot KRL101-102 5 stp. mot KRL101-103
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	1. august 2013

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for grunnleggende prinsipper i historisk-kritiske, litterære og kanoniske tilnærminger til bibeltekster
- gjør rede for utvalgte gammeltestamentlige temaer som skapelse, utvelgelse, pakt, dom og gjenopprettelse, Sion, teodicé ut fra 1. Mosebok, Hosea og Klagesangene. gjøre rede for misjonstankens basis og gjennombrudd i Apostlenes Gjerninger
- gjøre rede for utvalgte paulinske temaer som apostolat, evangelium, forholdet mellom jøder og hedninger, rettferdiggjørelse ved tro, loven og det kristne livet i Galaterbrevet, i lys av Paulus' misjonsvirksomhet

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- anvende et grunnleggende metodeskjema for tolkning av bibeltekster
- tolke et utvalg av tekster i oversettelse fra 1. Mosebok, Hosea og Klagesangene, Apostlenes Gjerninger og Galaterbrevet.
- reflektere over utvalgte gammeltestamentlige temaer som skapelse, utvelgelse, pakt og Sion som basis for Det nye testamentets misjonstanke
- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en tekst eller en problemstilling
- planlegge og gjennomføre undervisning om og i Bibelen i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i eksegetisk metode. Utvalgte tekster fra 1 Mosebok (1,1-3,24; 9,1-22; 11,27-13,2; 17,1-27; 22,1-19), Hosea (1,1-3,5; 4,1-19; 6,1-11; 8,1-14; 11,1-11; 13,4-14,10), Klagesangene (1,1-5,22), samt Apostlenes gjerninger (13,1-21,16) og Galaterbrevet (1,1- 6,18) skal i helhet tolkes ut fra sine historiske kontekster, med særlig vekt på å belyse tekstenes litterære og teologiske særpreg.

Med utgangspunkt i 1 Mosebok, Hosea og Klagesangene gis det også en grunnleggende innføring i sentrale GT-teologiske temaer som skapelse og utvelgelse, pakt, dom og gjenopprettelse, Sion og teodice. I den forbindelse gis det også en innføring i hvordan disse temaer danner grunnlag for NTs misjonstanke.

Med utgangspunkt i Apostlenes Gjerninger legges det vekt på misjonstankens basis og gjennombrudd i den første kirke.

Med utgangspunkt i Galaterbrevet gis det en grunnleggende innføring i noen sentrale Paulinske temaer som apostolat, evangelium, forholdet mellom jøder og hedninger, rettferdiggjørelse ved tro, loven og det kristne livet i lys av Paulus' misjonsvirksomhet.

Organisering og arbeidsmåter:

Undervisningen består av til sammen 48 undervisningstimer. Det tilbys 24 undervisningstimer i Det gamle testamente og 24 timer i Det nye testamente.

For studenter som velger prosessorientert vurderingsform, tilbyr høgskolen fagspesifikk oppgaveveiledning som gir innføring i formelle krav til fagoppgaver (slik som oppgavens oppbygning, fotnoter og litteraturliste) og tips til skriveprosessen. Studenten skal underveis i undervisningen levere inn utkast til oppgaven sin på Canvas og få tilbakemelding av faglærer.

Vurdering og eksamen

Sluttvurdering i emnet er en hjemmeoppgave på 4000 ord.

Arbeidskrav

For å kunne ta eksamen må følgende tre (3) arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring.

- 1) Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3).
- 2) Få godkjent to innsendingsoppgaver, som hver er på cirka 500 ord.
- 3) Levere inn utkast til oppgave på Høgskolens LMS innen oppgitt frist for tilbakemelding fra faglærer. Oppgaveutkastet skal oppfylle krav etter gjeldende regler (se dokumentet, *Krav til oppgaveutkast ved prosessorientert vurderingsform*).

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Oppgave	1	semester	4000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Det gamle testamente:

Arnold, Bill T. (2009). *Genesis* (The New Cambridge Bible Commentary). Cambridge: Cambridge University Press, ss. 1-19, 29-52, 54-75, 108-113, 126-138, 167-174, 200-210.

*Dearman, J. Andrew (2002): *Jeremiah/Lamentations* (The NIV Application Commentary). Grand Rapids: Zondervan, ss. 425-477.

*Garrett, Duane and House, Paul R. (2004): *Song of Songs/Lamentations* (Word Biblical Commentary 23B). Nashville: Thomas Nelson, ss. 316-329.

*Kartveit, Magnar (red). (2003): *Det gamle testamentet. Analyse av tekstar i utval.* 3. utg. Oslo: Det Norske Samlaget, ss. 17-22; 73-81; 88-114.

*Köstenberger, Andreas J. and O'Brien, Peter T. (2001): *Salvation to the Ends of the Earth. A Biblical Theology of Mission* (New Studies in Biblical Theology 11). Downers Grove, Illinois: IVP, ss. 25-53.

Smith, Gary V. (2001): *Hosea, Amos, Micah* (The NIV Application Commentary). Grand Rapids: Zondervan, ss. 21-39, 43-98, 130-145, 159-168, 183-201.

Det nye testamente:

Hvalvik, Reidar (1992 eller senere utg): *Fra Jerusalem til jordens ender. Hovedtrekk i Apostlenes Gjerninger.* Oslo: Credo Forlag, ss. 31-132.

Oakes, Peter. *Galatians.* Paideia Commentaries on the New Testament. Grand Rapids: Baker Academic, 2015, ss 1-195.

Parsons, Mikeal C. *Acts.* Paideia Commentaries on The New Testament. Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2008, ss. 181-300.

BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap (10 stp./ECTS)

Emnekode:	BTM1501
Emnenavn:	Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
Emnenavn nynorsk:	Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
Emnenavn engelsk:	Introducing Practical Theology and Missiology
Studiepoeng:	10
Status:	Obligatorisk emne
Undervisningssemester:	Høstsemester
Undervisningssted:	Oslo, København
Emneansvarlig:	?
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot PT1001 5 stp. mot BMM1004 5 stp. mot BM1001 5 stp. mot BMM1005
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2021

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for praktisk teologi og misjonsvitenskap som fagområder
- gjøre rede for sentrale elementer i den praktiske teologiske disipliner
- gjøre rede for forholdet mellom kristen tro, teologi og troens praktiske ytringer
- gjøre kort rede for ulike forståelser av misjonsbegrepet og missiologi som faglig disiplin
- gjøre rede for sentrale begreper, teorier og problemstillinger innenfor kulturstudier og kulturanalyse
- gjøre rede for forskjellige syn på kirkens og kristnes ansvar, muligheter og utfordringer i misjon
- gjøre rede for hvordan migrasjonstematikk påvirker kristen misjon

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- identifisere sentrale problemstillinger i praktisk teologi
- gjøre rede for relasjonen mellom, kristen tro, akademisk teologi og kirkens praksiser
- identifisere og analysere teologi i ulike kristne praksiser

- anvende kunnskap fra fagets enkelte deler og trekke inn relevant materiale fra faglitteratur
- identifisere, analysere og kritisk vurdere forhold og problemstillinger i spenningsfeltet kultur og misjon i diskusjoner, i egne fremstillinger og i eventuelt fremtidig arbeid i misjon og kirke
- identifisere, analysere og kritisk vurdere forhold og problemstillinger i tilknytning til kirkens og kristnes rolle, muligheter og utfordringer, i diskusjoner, i egne fremstillinger og eventuelt i fremtidig arbeid i misjon og kirke
- gjennomføre mindre empiriske undersøkelser

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i Praktisk teologi og Misjonsvitenskap, og fagenes sentrale problemstillinger og oppgaver. Introduksjonen i praktisk teologi tar sikte på å presenterer forholdet mellom kristen tro og praksis, kirkens praksiser, og teologi som akademisk disiplin. Emnet vil også inneholde en grunnleggende introduksjon av den praktiske teologis sentrale disipliner: Homiletikk, kirkelige handlinger, sjelesorg, liturgi, trosopplæring, ekklesiologi og diakoni.

Introduksjonen i Misjonsvitenskap vil gi en innføring i missiologi som faglig disiplin. Det innebærer bl.a. å se nærmere på misjonsfagets plass, metoder og utvikling, og definisjon av misjonsbegrepet. Videre vil emnet gi en innføring i kulturforståelse og kulturanalyse. Emnet vil også gi et innblikk i kirkens og enkeltkristnes forhold til misjonens forkynnelse og diakoni, og misjonens forhold til migrasjonstematikk og misjon i det flerkulturelle og flerreligiøse landskapet i Norge/Danmark.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har 48 undervisningstimer. Det varierer mellom forelesninger, seminar, samtaler og drøftelser, og praktisk arbeid med observasjon og intervju. I seminar skal studentene alene eller i grupper presentere funn/dele erfaringer fra arbeidskrav.

Vurderingsform:

Det er åtte (8) arbeidskrav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert arbeidskrav.

Arbeidskrav:

1. Refleksjonsnotat Praktisk teologi 1 (500 ord)
2. Notat fra observasjon av praksis i en praktisk teologisk disiplin (gudstjeneste, hymnologi, Kirkelige handlinger, diakoni, trosopplæring, sjelesorg, og forkynnelse). (1000 ord)
3. Notat fra intervju med person som er involvert (deltager eller arrangør) i en praktisk teologisk disiplin. (1000 ord)
4. Refleksjonsnotat Misjonsvitenskap 1 (500 ord)
5. Notat fra observasjon i en migrantmenighet og beskrivelse av menighetens misjonstenkning (1000 ord)
6. Notat fra intervju med en person som driver utadrettet arbeid blant migranter. (1000 ord)

Sluttvurdering

Får å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent arbeidskravene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Pensumlitteratur: (800 sider)

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i høgskolens LMS. Det er merket med *.

Praktisk teologi:

- *Andersen, B. H. (2014). Lov og evangelium i forkyndelse for barn. I T. E. Hamre, E. Lundeby & A. Redse (Red.), *Barnetro og trosopplæring* (s. 169-182). Fagbokforlaget.
  - * Bergem, A. (2008). «Som epler av gull...» *En bok om kristen sjelesorg. Bind I: Sjelesorgens prinsipielle grunnlag og egenart*. Oslo: Kolon forlag, ss. 92-116.
  - *Harbsmeier, E. & Iversen, H. R. (1995). *Praktisk teologi*. Forlaget Anis; ss. 292-342 og s. 427-445.
  - *Hegstad, H. (2002). Ekklesiologi mellom teori og praksis. I J.-O Henriksen, G. Heiene & S. O. Thorbjørnsen (Red.), *Teologi for kirken: Festskrift til professor dr.theol Torleiv Austad på 65-årsdagen* (s. 171-180). Verbum.
  - *Hegstad, H. (2009). *Den virkelige kirke*. Tapir Akademisk Forlag; ss. 149-174.
  - *Iversen, H. R. (2018). *Ny Praktisk teologi: Kristendommen, den enkelte og kirken*. Eksistensen; ss. 307-348
  - *Melangen, K. (2016). *Kunsten å være klar: En fagbok om undervisning i kirken*. Eide; ss. 49-62.
  - *Nordstoga, K. (2014). Musikk i gudstjenesten. I G. Hellemo (Red.), *Gudstjeneste på ny*. Universitetsforlaget; ss. 89-104.
  - *Skjevesland, O. (1999). *Invitasjon til praktisk teologi*. Luther Forlag; ss. 92-98.
- Ward, P. (2017). *Introducing Practical Theology*. Baker Academic; ss. 1-177.

Misjonsvitenskap:

Følgende kapitler fra ny missiologibok, 2021: (ca. 60 sider)

- Engelsviken, T. (2021). Misjonsteologi og misjonal teologi. I *Ny misjonsbok*. Forlag; ss. 40–78.
- Eriksen, S. (2021). Fremvekst av migrantmenigheter i Europa. I *Ny misjonsbok*. Forlag; ss
- Haug, K. S. & Drønen, T. S. (2021). En global kirke i endring» I *Ny misjonsbok*. Forlag.
- Haug, K. S. & Thoresen, F.-O. (2021). Introduksjon til missiologi som disiplin. I *Ny misjonsbok*. Forlag; ss. 10-20.

Utdrag fra ny missiologibok av Arne Redse, 2021: (ca 50 sider)

- Redse, A. (2021). Modell for kulturanalyse. I *Misjonsteologi*. Forlag; ss. X-X.
  - *Adeney, M. (2009). Is God Colorblind or Colorful? The Gospel, Globalization and Ethnicity. I R. D. Winter & S. C. Hawthorne (Eds.), *Perspectives on the World Christian Movement: A Reader* (4th ed.) (s. 415-422). William Carey Library.
- Austnaberg, H. (2007). Bruk av samfunnsvitenskapar som komplementære vitenskapar i missiologien.

- Muligheter og begrensning. I *Norsk tidsskrift for misjonsvitenskap*, 61(1), 21–36.
<https://journals.mf.no/ntm/article/view/4157/3475>
- Dalsgaard, S. (2016). Modeller for menighed og mission blandt migranter i Danmark. *Ny Mission*, 31, 133–143. https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nymission_31
- *Dowsett, R. (2016). Proclaim Christ until He Comes, in Word and Deed: World Evangelical Perspectives. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 61-71). Regnum Books International.
- Guder, D. L. (2004). Den missionale kirke efter kristenheden. *Ny Mission* 6, 8–23.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nm_6.
- Johanson, A. M. S. (2019). Discipelskab, hverdagspraksis og hverdags-spiritualitet i en moderne verden. I *Ny Mission*, 37, 63–71.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/ny_mission_37_h_j_o_p_l_s_n_i_n_g.
- Johanson, A. M. S., Juel, N. I. Adelin Jørgensen, J. & Østerlund Nielsen, A. (2019). Transformerende discipelskab i en dansk folkekirkelig virkelighed. I *Ny Mission*, 37, 81–85.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/ny_mission_37_h_j_o_p_l_s_n_i_n_g
- *Jørgensen, K. (2016). Biblical Perspectives on Kerygma and Diakonia. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 7-18). Regnum Books International
- *Kahl, W. (2014). Migrants as Instruments of Evangelization: In Early Christianity and in Contemporary Christianity. I C. H. Im & A. Yong, *Global Diaspora and Mission* (s. 71-86). Regnum Books International.
- Kjær, B. (2011). Hjemmet - Discipelskabets Centrale Base. *Ny Mission*, 21, 77–84.
https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/ny_mission_21.
- Meneses, E. H. (2009). If You Belong to Christ: Ethnicity and the Global Church. I *Global Missiology* 6, 1-16. <http://ojs.globalmissiology.org/index.php/english/article/view/195/545>
- *Nemer, L. (2016). Evangelism and Social Responsibility: Perspectives from the History of Mission. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 19-30). Regnum Books International.
- Redse, A. (2017). NLMs prinsippdokument om diakoni: En presentasjon. I *Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap*, 71(4), 16–25. <https://journals.mf.no/ntm/article/view/4398/3713>
- Schackt, J. (2009). *Kulturteori. Innføring i et flerfaglig felt*. Fagbokforlaget; ss. 19-89.
- Schumacher W. W. (2016). Theology for Culture. Confrontation, Context, and Creation. *Concordia Journal*, 42(3), 211-222.
- *Terfassa, D. O. (2016). Trends and Practices of Evangelism among Migrant Churches: Examples from the Ethiopian Diaspora in Scandinavia. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 289-304). Regnum Books International.

*Walls, A. F. (2014). Mission and Migration: The Diaspora Factor in Christian History. I C. H. Im & A. Yong, *Global Diaspora and Mission* (s. 19-37). Regnum Books International.

Metode:

*Johannessen, A., Tufte, P.A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Abstrakt Forlag AS; ss. 127-159.

10.2 Fordypning i praktisk teologi (emner på 1500- og 2000-nivå)

PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT1501
Emnenavn:	Bekjennelse og etterfølgelse
Emnenavn nynorsk:	Vedkjenning og etterfølgjing
Emnenavn engelsk:	Confession and Discipleship
Studiepoeng:	10
Nivå:	1500 (obligatorisk)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Sven Morten Kjølleberg
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot TM1509 5 stp. mot TM1513 5 stp. mot BMM2002
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2019

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for tilblivelsen til de tre oldkirkelige bekjennelsene
- gjøre rede for sentrale teologiske perspektiver i de tre oldkirkelige bekjennelsene
- gjøre rede for egenarten til den kristne kirke innenfor den romerske kultur i de første tre århundrene
- plassere og beskrive sine egne trosoppfatninger og praksis i et bredere perspektiv av kristen åndelighet.
- reflektere over hvordan Gud har virket i livet og gjennom ulike øvelser og/eller oppgaver få en dypere forståelse av hvordan tro og personlighet henger sammen

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- den apostoliske og nikenske trosbekjennelsen utenat
- bruke de oldkirkelige bekjennelsene i den kristne gudstjeneste
- ha forsterket refleksjon omkring egen kristen åndelighet gjennom aktiv deltagelse i klassisk kristent fromhetsliv.

Emnets innhold:

Emnet blir todelt. I den første delen gis det et kirkehistorisk perspektiv med vekt på bekjennelser og etterfølgelse i Oldkirken. Det gis innføring i de tre oldkirkelige bekjennelsene, med særlig vekt på treenighetsteologi og kristologi. Dessuten trekkes liturgiske perspektiver inn.

Den andre delen av emnet gir en innføring i kristen åndelighet og søker å gi studentene redskaper til å vurdere og forstå ulike åndelige tradisjoner. I hovedsak legges det likevel opp til at studentene selv skal gjennomføre praktiske åndelige øvelser og kunne reflektere over erfaringene de gjør seg.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har til sammen 48 undervisningstimer, fordelt på 24 timer undervisning i emnets første del og 24 timer i emnets andre del. Av de 24 timene brukes 12 til undervisning og 12 til arbeid i refleksjonsgrupper.

I tillegg til undervisningen, skal studentene i emnets andre del delta på retreat og selv aktivt delta i ulike åndelige øvelser. Dette skal føres i egen logg.

Vurderingsform:

Det er fem (5) arbeidskrav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert arbeidskrav.

Arbeidskrav:

1. Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3).*
2. Resitasjon den apostoliske og nikenske trosbekjennelsen utenat for faglærer.
3. Skrive en oppgave over et oppgitt emne knyttet til arbeidet med bekjennelse og etterfølgelse i Oldkirken. Oppgaven skal være på 2000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste).
4. Delta på retreat og levere et refleksjonsnotat til faglærer i etterkant. Notatet skal være på 1000-1500 ord.
5. Gjennomføre og loggføre åndelige øvelser over et tidsrom på til sammen seks (6) uker. Loggen leveres til faglærer og brukes som utgangspunkt for arbeidet i refleksjonsgruppene.

Sluttvurdering

Får å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent arbeidskravene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

* Se ellers «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Bekjennelse

Hurtado, Larry W. (2016): *Destroyer of the gods. Early Christian Distinctiveness in the Roman World*. Waco: Baylor University Press, ss. 15-189

Norges kristne råd (2001): *Trosbekjennelsen i vår tid. En økumenisk kommentar til Den nikenske trosbekjennelse*. Utarbeidet av Norsk Teologisk Samtaleforum. Norges kristne råds skriftsserie – nr. 4. Oslo: Norges kristne råd, 2001. 36 sider

Skarsaune, Oskar (1997): *Troens Ord. De tre oldkirkelige bekjennelsene*. Oslo: Luther forlag, ss. 11-269

Etterfølgelse

McGrath, Alister (1999): *Christian Spirituality: An Introduction*. Oxford: Wiley-Blackwell, ss. 5-178.

PT1502 Diakoni og sjelesorg (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT1502
Emnenavn:	Diakoni og sjelesorg
Emnenavn nynorsk:	Diakoni og sjelesorg
Emnenavn engelsk:	Diakonia and Counseling
Studiepoeng:	10
Nivå:	1500 (obligatorisk)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Sven Morten Kjølleberg
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot PT202 5 stp. mot PT205 10 stp. mot TM1506 5 stp. mot BTM1502
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for nyere utviklingstrekk i det akademiske studiet av diakoni og sjelesorg
- gjøre rede for diakoniens og sjelesorgens teologi, oppdrag og funksjon
- gjøre rede for den sjelesørgeriske samtalsens forutsetninger og rammer.
- identifisere ulike diakonale utfordringer i dag.
- vurdere og drøfte ulike konkrete tiltak av diakonal art.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- reflektere over den betydning sjelesørgeren har som person
- reflektere over personlig identitetsdannelse
- vurdere, drøfte og analysere utfordringer i den sjelesørgeriske samtalen
- kunne planlegge og gjennomføre ulike typer diakonale tiltak.

Emnets innhold:

Emnet gir en innføring i sjelesorgens og diakoniens egenart som en sentral kirkelig funksjon. Sjelesorgens teologiske forankring vil bli vektlagt, sammen med kunnskap og metodiske elementer hentet fra psykologi og sosiologi. Gjennom undervisning, gruppe- og egenarbeid, vil studenten øves i å reflektere over rollen som sjelesørger, identitetsdannelse og trosutvikling, og hvordan man i sjelesorgen best kan møte mennesker som er i utfordrende situasjoner og gi hjelp til å utvikle et bærekraftig liv og tro.

I andre del av emnet legges det opp til undervisning knyttet til utvalgte ressursdokumenter for diakoni i ulike kirkelige sammenhenger, og til en drøfting av ulike måter å tenke diakoniens rolle på. En viktig del av arbeidet i emnet skjer gjennom at studentene utfører et feltarbeid med observasjon og intervju, og på den måten få et nærmere innblikk og refleksjon rundt et konkret diakonalt prosjekt.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har til sammen 32 undervisningstimer, hvorav 20 undervisningstimer i sjelesorg og 12 timer i diakoni. Som en del av arbeidet i sjelesorg, skal studentene delta i troshistoriegrupper som har til hensikt å gi studentene evne til å arbeide med egen troshistorie som grunnlag for å etablere en sjelesørgerisk og diakonal identitet.

I diakonien skal studentene gjennomføre et feltarbeid i et konkret diakonalt prosjekt. Studenten skal både gjennomføre observasjon av arbeidet og intervju med sentral leder/ansatt i prosjektet. På bakgrunn av feltarbeidet skal studenten skrive et refleksjonsnotat som viser til kilder, intervju og aktuelt pensumstoff.

Vurdering og eksamen:

Det er seks (6) arbeidskrav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert arbeidskrav.

Arbeidskrav:

Sjelesorg:

1. Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3).*
2. Delta i troshistoriegrupper.
3. Skrive et notat på 2000 ord med drøfting av en konkret sjelesørgerisk case.

Diakoni:

4. Delta i seks timer observasjonspraksis av et konkret diakonalt prosjekt.
5. Avtale, utarbeide spørsmål og gjennomføre intervju med sentral leder/ansatt i det valgte diakonale prosjektet.
6. Skrive et refleksjonsnotat på 2000 ord på bakgrunn av intervju og egne undersøkelser og vise til kilder, intervju og ha referanse til pensumstoff i diakoni.

Sluttvurdering

Får å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent arbeidskravene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

* Se ellers «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Sjelesorg:

Andersen, L. (2015). *Kroppen og ånden: Sjælesorgens basis*. Kolon/Credo; ss. 5-354.

Engedal, L. G. (1994). Guds hjerte og menneskets sjel: Momenter til analyse av sjelesorgens teologiske og dynamiske egenart. I *Tidsskrift for Sjelesorg*, 14(2-3), 123-147.

Engedal, L. G. (2000). *Forankring og tilblivelse: Om bearbeiding av egen livserfaring gjennom troshistorie-fortelling*. I *Tidsskrift for Sjelesorg* 20(1-2), 96-113.

*Grevbo, Tor Johan S. (2006). *Sjelesorgens vei. En veiviser i det sjelesørgeriske landskap – historisk og aktuelt*. Luther; ss. 465-481

Generelt om diakoni:

Bergem, Anders (2008): «Som epler av gull...» *En bok om kristen sjelesorg. Bind I. Sjelesorgens prinsipielle grunnlag og egenart*. Oslo: Kolofon forlag. ss. 117-138. (19 s.)

Dietrich, S., Korslien, K.K., og Nordstokke, K. (red) (2011). *Diakonen – kall og profesjon*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. S. 13-250. <https://vid.brage.unit.no/vid-xmloi/handle/11250/2457276>

Nordstokke, Kjell (red.) (2010): *Diakoni i kontekst: forvandling, forsoning, myndiggjøring*. LVF, Geneve/Oslo (90 s.)

Ressursdokumenter om diakoni:

Enten:

Kirkerådet (2007): *Plan for diakoni i Den norske kirke*. (35 s.). Kan lastes ned fra hjemmesiden: <http://kirken.no/?event=doLink&famID=18778>.

NLM (2015): *Tro virksom i kjærlighet*. Prinsippdokument om diakoni for NLM. (20 s.). Kan lastes ned fra hjemmesiden: <https://nlm.no/ressursbank/dokumenter/grunnregler-og-strategidokumenter/>.

eller:

Noe fra dansk kontekst

PT2001 Fra bibeltekst til teologi (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT2001
Emnenavn:	Fra bibeltekst til teologi
Emnenavn nynorsk:	Frå bibeltekst til teologi
Emnenavn engelsk:	From Biblical text to theology
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	RLE1001 og RLE1007
Tilbys som enkelttemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	4 stp. mot NT201
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2019

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for grunnleggende dogmatiske grunnlagsspørsmål med særlig vekt på forståelsen av åpenbaring og forholdet mellom Bibel og bekjennelse.
- gjøre rede for ulike modeller for hvordan man kan tenke seg forholdet mellom Skriftens tale og kirkens formulering av teologiske læresetninger.
- gjøre rede for grunnleggende problemstillinger knyttet til NTs bruk av GT.
- gjøre rede for ulike forklaringsmåter og modeller for NTs bruk av GT.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- ha et gjennomtenkt og kritisk forhold til hvordan man kan gå fra bibeltekst til teologisk læresetning.
- gjennom analyse av utvalgte tekster i NT, forstå og forklare hvordan aktuelle sitater fra GT brukes.

Emnets innhold:

I dette emnet er målet å hjelpe studentene til (selv)kritisk refleksjon om hva som skjer når man går fra bibeltekst til en teologisk læresetning eller utsagn. Emnet søker å kombinere innsikter fra systematisk teologi og bibelfag.

Arbeidet er tenkt i fire deler. I den første delen (a) leser studentene pensum knyttet til prolegomenaspørsmål vedrørende synet på åpenbaring, forholdet mellom Skrift og bekjennelse og spørsmål om teologiens og egenart og oppgave. Videre skal studentene jobbe med (b) prinsipielle

spørsmål om forholdet mellom GT og NT, samt (c) gjennom et eksegetisk studium av bibeltekster arbeide med ulike forklaringsmodeller på hva som skjer når NT siterer fra og henviser til GT. I emnets siste del vender man så tilbake til arbeidet med veien fra bibeltekst til teologisk utsagn/læresetning og studerer nærmere (d) ulike modeller for hvordan man kan tenke seg denne veien.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har 40 undervisningstimer. Det varieres mellom forelesninger, samtaler og drøftelser. Dessuten legges det opp til seminarer hvor studentene legger fram caser.

Vurdering og eksamen:

Sluttvurdering i emnet er å levere to artikler, hver på 2000 ord (eksklusive forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste).

- Den første artikkelen skal inneholde en framstilling og drøfting av hvordan NT forstår og bruker GT i en av de bibeltekstene som oppgis under pensum for emnet.
- Den andre artikkelen skal inneholde en drøfting av et prinsipielt spørsmål knyttet til hvordan man går fra bibeltekst til teologisk utsagn/læresetning.

Arbeidskrav

For å få adgang til å levere de to artiklene må følgende to (2) arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring.

- 1) Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3).*
- 2) Presentere for klassen i seminar. Presentasjonen kan være basert på arbeidet med de to artiklene som skal leveres eller noe annet fra pensum. Presentasjonen vurderes til bestått/ikke bestått.

*Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til to timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Se ellers «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Artikkel om NTs bruk av GT	1	semester	2000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)
Artikkel om et prinsipielt spørsmål om hvordan man går fra bibeltekst til teologisk utsagn/læresetning.	1	semester	2000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Sluttvurdering i emnet skjer på grunnlag av de to innleverte artiklene og de teller like mye. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Tekster fra Det nye testamentet

Matteus 1-2; 5:18; 1 Kor 10:1-3; 1 Pet 1:10-12; 2:1-25; Heb 1:1-14; 3:7-4:13; 7:1-10

Bibelkommentarstoff

Kommentarstoff til pensum hentes fra

Beale, G. K., & Carson, D. A. (2007). *Commentary on the New Testament use of the Old Testament*. Grand Rapids, MI; Nottingham, UK: Baker Academic; Apollos, ss. 1-11; 20; 722-724; 919-944; 952-956; 967-968; 1022-1035 (ca 55 s.).

Andre kildetekster

Dei Verbum (10 s.)

Konkordieformelen (3 s.)

Utdrag av Luthers fortaler til bøkene i Bibelen (15 s.)

Barnabasbrevet 7-12

Kyrills dåpskatekeser 13-15

Melitons påskepreken

Øvrig pensum

Beale, G. K. (2012): *Handbook on the New Testament Use of the Old Testament*. Grand Rapids, MI: Baker Academic, ss. 1-103. (103 s)

Gundry, Stanley og Gray T. Meadoves (eds.) (2009): *Four Views on Moving Beyond the Bible to Theology*. Grand Rapids, MI: Zondervan. (340 s.)

Sannes, Kjell Olav (2008): *Troens kart – Guds landskap. Grunnlagsspørsmål i dogmatikken*. Oslo: Luther Forlag, ss. 7-82; 133-158. (100 s.)

Skarsaune, Oskar (1987): *Da Skriften ble åpnet: den første kristne tolkning av Det gamle testament*. Oslo: Den norske israelsmisjon/Nye Luther. (130 s.)

PT2002 Livssyn og kontekstualisering (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT2002
Emnenavn:	Livssyn og kontekstualisering
Emnenavn nynorsk:	Livssyn og kontekstualisering
Emnenavn engelsk:	Worldview and Contextualization
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Religionsteori tilsvarende RLE1004
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengsreduksjon:	4 stp. mot RLE1006
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2019

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- ha bred kunnskap om livssynsbegrepet
- gjøre rede for sekularisering som begrep og prosess
- gjøre rede for hovedtrekkene ved utvalgte sekulære livssynsperspektiver
- gjøre rede for hovedtrekkene ved utvalgte (ny)religiøse livssynsperspektiver
- ha oversikt over sentrale aspekter ved det sekulære og det religiøse i vestlig ungdomskultur
- gjøre rede for sentrale begreper, teorier og modeller innen kontekstualisering
- gjøre rede for vesentlige tendenser og utfordringer i global misjon, med vekt på Vesten

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- reflektere over forholdet mellom sekularisering og religiøsitet i en vestlig, (post)moderne kontekst
- reflektere over livssynsdanning i en vestlig, (post)moderne kontekst
- begrunne egne tilnærminger og reflektere kritisk over problemstillinger relatert til livssyn, livssynsdanning og kontekstualisering av kristen tro

Emnets innhold:

Emnet består av to hoveddeler; livssyn og kontekstualisering, som tillegges like stor vekt. Emnet fremstår like fullt som en faglig helhet med betydelig aktualitet i forhold til menighetsbygging og misjon i en sekulær kontekst.

Det gis en innføring i livssyn som begrep og fenomen, samt over hovedtrekkene i sentrale religiøse og sekulære livssynsperspektiv i en vestlig kontekst. Ulike aspekter ved relasjonen mellom ungdomskultur og livssyn belyses, og det fokuseres på livssynsdanning i en vestlig, (post)moderne kontekst.

Det gis en innføring i ulike forståelser av og tilnærminger til kontekstualisering, med vekt på den kristne troens møte med ulike kulturelle kontekster, særlig i Vesten. En fellesnevner i mangfoldet av tilnærminger til kontekstualisering synes å være at det innebærer å formidle et autentisk, bibelsk budskap på en relevant og bærekraftig måte.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet består av 40 undervisningstimer. Det varierer mellom forelesninger, samtaler og drøfting av case.

Vurdering og eksamen:

Sluttvurdering i emnet er en hjemmeoppgave på 3000 ord.

Arbeidskrav

For å få adgang til å levere oppgaven må følgende tre (3) arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring.

- 1) Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3).*
- 2) Skriftlig oppgave på 1000 ord over oppgitt tema fra livssynsdelen, i tråd med gjeldende retningslinjer.
- 3) Levere inn utkast til oppgave på Canvas innen oppgitt frist for tilbakemelding fra faglærer. Oppgaveutkastet skal oppfylle krav etter gjeldende regler (se dokumentet, «Krav til oppgaveutkast ved prosessorientert vurderingsform»).

*Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til to timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Se ellers «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Oppgave	1	semester	3000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Behera, Marina Ngursangzeli; Biehl, Michael; Jørgensen, Knud (2018): *Mission in Secularised Contexts*

of Europe: Contemporary Narratives and Experiences [Regnum Studies in Mission]. Regnum Books (225 s.)

Dahle, Margunn Serigstad (2015): «Livssyn – tre grunnleggende perspektiver», i H.K. Dahlstrøm: *Kors på halsen? Innføring i livssynsjournalistikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, s. 22-39.

Dahle, Margunn Serigstad (2015): «Livssyn – en faktaguide til tros- og livssynssamfunn i Norge», i H.K. Dahlstrøm: *Kors på halsen? Innføring i livssynsjournalistikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, s.40-71.

Eriksen, Thomas Hylland (2010): *Små steder – store spørsmål*. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 13-98, 207-238, 255-266.

Gravaas, Hans Aage: *Self-Theologization som missiologisk mål og prinsipp*. I: *Innsyn* 1, 2000, ss.11-14.
<http://fih.fjellhaug.no/wp-content/uploads/Innsyn-2000-1.pdf>

Keller, Timothy (2016): *Loving the City*, Grand Rapids: Zondervan, ss. 9 – 109.

Aadnanes, Per M. (2012): *Livssyn* (4 utg.). Oslo: Universitetsforlaget, ss. 11-74 og 130-291.

Tre grunndokumenter som drøfter misjon, livssyn og kontekstualisering:

Arusha (2018) – The Call to Discipleship (WCC / KV)

<https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/mission-and-evangelism/the-arusha-call-to-discipleship>

https://kirken.no/globalassets/kirken.no/bispemotet/2018/dokumenter/bm-saksdokumenter/bm-16_18-6-the-arusha-call-to-discipleship-med-norsk-oversettelse.pdf

Knud Jørgensen (2018) – “Report from the Arusha Conference”

<http://www.kirkenupdate.dk/kommentarer/KOMM1804e.HTM>

Cape Town (2011) – *The Cape Town Commitment* (Lausanne)

<https://www.lausanne.org/content/ctc/ctcommitment>

<https://www.lausanne.org/nb/cape-town-erklæringen-2/cape-town-erklæringen>

PT2003 Kristen formidling og opplæring (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT2003
Emnenavn:	Kristen formidling og opplæring
Emnenavn nynorsk:	Kristen formidling og opplæring
Emnenavn engelsk:	Christian Preaching and Teaching
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Knut Kåre Kirkholm
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot TM1503 2 stp. mot TM1505 3 stp. mot TM1517 10 stp. mot BMM2003 5 stp. mot BTM1502
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hva kristen forkynnelse og formidling er i spenningsfeltet mellom den aktuelle bibelske tekst og den aktuelle kontekst.
- analysere og drøfte de særlige utfordringer som de ulike kontekstene skaper: gudstjenesten i kirken, de forskjellige former for forkynnelse i kristne sammenhenger og den utadrettede formidlingen til mennesker som er preget av sekulære livssyn så vel som av andre religiøse livssyn.
- arbeide med skriveteknikk og målgrupperettet kristen formidling gjennom både analog og digital tekst
- redegjøre for oppdragelse av barn og trosopplæring i Bibelen og kirkehistorien.
- gjøre rede for hvordan trosopplæring kan ivaretas i norsk og dansk kirkeliv.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- drøfte og kritisk reflektere over kristen forkynnelse og formidling til ulike målgrupper.
- være fortrolig med og kunne identifisere de særlige utfordringene ved forberedelsesfasen fra tekst til tilhører.
- kunne forberede, gjennomføre og evaluere muntlig og skriftlig formidling.
- anvende de oppnådde kunnskaper til å forholde seg til og diskutere problemstillinger knyttet til kirkens trosopplæring

- foreta begrunnende valg av mål, innhold, metode for egen kristendomsformidling til barn og unge
- formidle kristen tro på en relevant og bærekraftig måte

Emnets innhold:

Emnets første del gir en grunnleggende innføring i hva kristen formidling i muntlig og skriftlig form er i et luthersk og nåtidig perspektiv. I undervisningen drøftes en rekke elementer ved forkynnelse og formidling: a) **tekstnærhet** i møte med de meget forskjelligartede bibelske tekster og temaer; b) **livsnærhet** – altså den (post)moderne tilhøreren med kristen eller sekulær bakgrunn, samt gudstjeneste, kirkeår og øvrig kontekst; c) **personlig profil og involvering** i budskapet og formidlerens egne styrker og svakheter; d) **den pedagogiske formen** ved muntlig og skriftlig formidling. Hensikten er at studentene settes i stand til å formidle det kristne budskapet på en relevant og bærekraftig måte.

Emnets andre del skal gi en innføring i og dypere forståelse av kirkens opplæringsansvar med vekt på pastoralteologiske refleksjoner, en systematisk-teologisk plassering av oppgaven og en tilnærming til en praktisk utforming av en kristen opplæring i hjem og menigheten.

Emnet er praktisk vinklet, slik at studentene selv tilrettelegger, fremfører og evaluerer en muntlig og en skriftlig formidling til en definert målgruppe.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har 30 undervisningstimer. Det varieres mellom forelesninger, samtaler og drøftelser og praktisk arbeid med forberedelse og framføring av muntlig og skriftlig formidling.

Vurdering og eksamen:

Det er fem (5) arbeidskrav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert arbeidskrav.

Arbeidskrav:

- 1) Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3).*
- 2) Holde en muntlig formidling på 15-25 minutter over en bibeltekst eller tema til en definert målgruppe.
- 3) Holde en leilighetstale på 7-10 minutter knyttet til dåp, vielse, begravelse eller en tilsvarende anledning.
- 4) Være til stede ved og lytte til en preken og skrive en beskrivelse av denne basert på metoden til Jakobsen og Øierud. Omfanget av prekenbeskrivelsen skal være på 2000 ord.
- 5) Skrive en artikkel på 4000 anslag (inkludert mellomrom) om en bibelsk tekst eller emne til en definert målgruppe i et trykt eller digitalt medium:

*Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til to timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Se ellers «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Sluttvurdering

Får å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent arbeidskravene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Homiletikk:

Jakobsen, Rolv Nøtvik og Øierud, Gunnfrid Ljones (2009): *Prekenbeskrivelser*. Oslo: Høyskoleforlaget, ss. 11-110.

Andersen, Leif (2006): *Teksten og tiden. En midlertidig bog om forkyndelsen. Bind I*. Fredericia. Lohse forlag, ss. 129-286.

Enten:

Andersen, Leif (2006): *Teksten og Tiden. En midlertidig bog om forkyndelsen. Bind II*. Fredericia, Lohse Forlag, ss. 105-148, 155-226

eller:

Keller, Timothy (2015): *Preaching. Communicating Faith in an Age of Skepticism*. New York: Viking, ss. 93-190.

Leilighetstaler og kirkelige handlinger:

Okkenhaug, B. og Skjevesland, O. (red.) (1997): *Våre tider i Guds hånd. Kirkens tjeneste ved dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd*. Oslo: Verbum forlag, ss. 75-84, 109-116, 158-164 og 209-223.

Eller:

Andersen, Børge Haahr (2005): *Evangeliet i livets overgange*. Hillerød: Logosmedia, ss. 46-153

Skriftlig formidling

Calvert, Christine (2016): *Skriv så det selger*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 13-115.

Eller:

Koch, Christian og Tandrup, Birthe (2007): *Skriv i alle genrer*. København: Gyldendal, ss. 10-35; 136-144.

Bjerg, Kresten (2017): *Den digitale læsers hjerne*. København: Hans Reizels forlag, ss. 53-94.

Christiansen, Hans-Christian og Gitte Rose (red.) (2015). *Online Kommunikation - en introduktion*. København: Hans Reizels forlag 2015, ss. 186-222.

Trosopplæring

Dahle, Margunn Serigstad (2017): «Worldview Formation and the Disney Universe: A Case-Study on Media Engagement in Youth Ministry», i *Journal of Youth and Theology*. Volume 16 (1) (s. 6080) (<https://doi.org/10.1163/24055093-01601005>). (20 s.)

Hallen, D. (2006). Trosopplæring i familiepedagogisk perspektiv: Hva kan kirken gjøre for å støtte foreldrene i oppdragelsesoppgaven? I T. S. Lannem & H. Stifoss-Hanssen (Red.): *Metode, mål og mening i den Norske kirkes trosopplæringsreform* (s. 43-55). Trondheim: Tapir (12 s.)

Kirkerådet (2010): Gud gir – vi deler. Plan for trosopplæring i Den norske kirke. (65 s.). Kan også lastes ned fra hjemmesiden: https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styreskirken/planer-visjonsdokument-og-strategier/plan_trosopplaering_bokmaal.pdf

Redse, Arne (2011): *Trusopplæringspedagogikk. Opplæring og oppseding til Kristen tru og liv i heim, kyrkje og skule*. Oslo: Fjellhaug Skoler: Upublisert manus, ss. 1-129.

Eller

Kjær, Birgitte (2009). «Det gælder børnene», i *Troen, teksten og konteksten. Festskrift til Torben Kjær*. Hillerød: Logosmedia, ss. 41-74 (33 s)

Pedersen, Carsten Hjort (2002): *Pædagogik i kristent perspektiv*. København: Credo, ss. 69-144 (76 s)

PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT2004
Emnenavn:	Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis
Emnenavn nynorsk:	Gudstjeneste- og kyrkjelydsleiing med praksis
Emnenavn engelsk:	Worship and Church Ministry with Practical Training.
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Robert Lilleaasen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot PT201 10 stp. mot TM1504 10 stp. mot BMM2001
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Krav om politiattest:	Emnet har krav om politiattest. Se pkt. 2.3/2.4
Gjelder fra:	1. august 2013

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for ekklesiologiske tema som kirkens vesen og oppdrag.
- gjøre rede for sentrale elementer i en pastoralidentitet og hva som særpreger ledelse i et menighetsfellesskap, deriblant konflikthåndtering, og ledelse av frivillige.
- gjøre rede for sentrale element i gudstjenesten som dens bakgrunn og oppbygging, kirkeåret og sentrale kirkelige handlinger, hymnologi, og sang og musikk i gudstjenesten.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- anvende de oppnådde kunnskaper til å forholde seg til og diskutere problemstillinger knyttet til kirkens vesen og oppdrag.
- forholde seg til og diskutere problemstillinger knyttet til menighetsledelse, konflikthåndtering og ledelse av frivillige.
- foreta begrunnende valg av mål, innhold og strategier for menighetsledelse.
- ivareta administrative og kirkelige oppgaver i en kristen forsamling/menighet

Emnets innhold:

Emnet gir en innføring i sentrale temaer knyttet til menighetsbygging og menighetsliv og videre en veiledet menighetspraksis over fire uker. Ekklesiologien vil først og fremst la læren om kirken komme til praktisk anvendelse med sikte på menighetsbygging. Den gir også grunnleggende kirkekunnskap.

Pastoralteologien gir en grunnleggende innføring i ulike menighetstjenesters innhold og egenart (selvforståelse, forståelsen av preste-/pastortjenesten i forhold til andre tjenester, ordinasjon og innvielse, og forholdet til de øvrige medarbeidere i forsamling/menighet). En vil også ta opp en menighetstjeners indre liv, d.e. kall, utrustning, bønn- og andaktsliv.

Liturgikken gir en grunnleggende innføring i kirkens kalender og gudstjenestes ordning. Andre ritualer og møteformer, slik vi møter det i kirke og bedehus i Norge og utlandet, vil også bli behandlet. Komponenten vil gi hjelp til å utvikle kreativitet og vurderingsevner rundt kristne ritualers form og funksjon i ulike kristne kontekster.

Emnets andre del er forberedelse til og gjennomføring av en fire ukers praksisperiode hvor studenten skal reflektere over problemstillinger han/hun møter og under veiledning gjøre erfaringer med å delta i og ta ansvar for ulike virksomhetsgreiner innen en forsamling/menighet, og sette seg inn i hvordan samarbeidet mellom ansatte innbyrdes og mellom ansatte og frivillige er lagt opp og hvilke utfordringer en møter.

Emnet i sin helhet har et luthersk utgangspunkt og en tverrkirkelig/økumenisk tilnærming.

Organisering og arbeidsmåter:

Det gis 20 undervisningstimer knyttet til ekklesiologiske og pastorale temaer. Denne undervisningen vil hovedsakelig bestå av forelesninger og samtaler. **Videre skal studentene gjennomføre en fireukers veiledet praksis i en menighet som høgskolen har samarbeidsavtale med.** Retningslinjer for gjennomføringen av menighetspraksis er nedfelt i en egen praksismanual for Fjellhaug Internasjonale Høgskole.

Vurdering og eksamen:

Sluttvurdering i emnet er å levere en oppgave på 4000 ord, eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste. Oppgaven skal være med utgangspunkt i pensumlitteraturen og relatere seg til den gjennomførte praksisperioden.

Arbeidskrav

For å få adgang til å levere oppgaven må følgende tre (3) arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring.

For å bestå emnet, må følgende arbeidskrav være godkjent:

1. Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *
2. Utarbeide en individuell læringskontrakt og undertegne kontrakt for gjennomføring av praksis.
3. Gjennomføre en fireukers praksisperiode under veiledning og i samsvar med de forutsetninger som er anført i praksismanualen.

*Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent fire papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret. Emnets tre delkomponenter (ekkesiologi, pastoralteologi og liturgikk) må være dekket av de innleverte papers.
- b) Studenten møter til tre timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Se ellers «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Oppgave	1	semester	4000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Opgaven vurderes til bestått/ikke bestått.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Holter, Stig Wernø (2008): *Kom tilbe med fryd*. Oslo: Solum Forlag AS, s.11-96; 125-183; 243-268.

Nessan, Craig L. (2010) *Beyond Maintenance to Mission A Theology of the Congregation*.
Minneapolis, Fortress Press, s.1-172

Pritchard, John (2007): *The Life and Work of a Priest*. London: SPCK, s.1-160.

Skjevesland, Olav (1998): *Morgendagens Menighet*. Oslo: Verbum, s.22-48.

Stoltenberg, Sverre (2011): *Når fellesskapet belastes. Om medarbeiderkonflikter i menighet & forsamling*. Oslo: Luther Forlag AS, s.9-194.

PT2005 Apologetikk (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT2005
Emnenavn:	Apologetikk
Emnenavn nynorsk:	Apologetikk
Emnenavn engelsk:	Apologetics
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	EX1001
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	Ingen
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for prinsipielle problemstillinger knyttet til apologetikkens vesen, oppgave og målsetning.
- gjøre rede for grunnleggende argumentasjonsteori.
- drøfte grunner og forklaringer på hvorfor apologetisk argumentasjon ikke når fram.
- ha god oversikt over noen utvalgte apologetiske problemstillinger.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- presentere argumentasjon for den kristne tro og kunne reflektere kritisk over egen presentasjon og argumentasjon.
- analysere og forholde seg kritisk til apologetiske argumenter og anvende disse i praksis.
- vurdere argumenter og forklare hva som gjør dem gode eller dårlige.
- reflektere over hvordan apologetikk kan fungere som et redskap i kristen forkynnelse og opplæring.

Emnets innhold:

Arbeidet i dette emnet deles i tre. Den første delen gir en grunnleggende innføring apologetikkens vesen, oppgave og målsetning. Deretter, i den neste delen, skal det arbeides med kritisk tenkning og argumentasjon, hva som kjennetegner gode og dårlige argumenter. I den siste delen av emnet gis studentene frihet til å enten å fordype seg i ett bestemt apologetisk forfatterskap (f.eks. C. S. Lewis, Alister McGrath, John Lennox, William Lane Craig, Stefan Gustavsson o.a.) eller i ett eller flere spesifikke argumenter (gudsbeviser, mirakler, Jesu oppstandelse, lidelsens problem, forholdet mellom tro og vitenskap o.l.).

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet består av 30 undervisningstimer. Undervisningen gis primært som forelesninger, men seminar og gruppearbeid kan også være en del av arbeidet.

Som et arbeidskrav skal studentene i emnet delta ved Veritaskonferansen. Etter avtale med faglærer er det mulig å bytte ut Veritaskonferansen med en annen konferanse i apologetikk.

For studenter som velger prosessorientert vurderingsform, tilbyr høghskolen fagspesifikk oppgaveveiledning som gir innføring i formelle krav til fagoppgaver (slik som oppgavens oppbygning, fotnoter og litteraturliste) og tips til skriveprosessen. Studenten skal underveis i undervisningen levere inn utkast til oppgaven sin på Canvas og få tilbakemelding av faglærer.

Vurdering og eksamen:

Sluttvurdering i emnet er å levere to oppgaver, hver på 2000 ord (eksklusive forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste).

- Den første oppgaven er over et oppgitt emne knyttet til arbeidet med prinsippsspørsmål, kritisk tenkning og argumentasjon.
- Den andre oppgaven er en drøfting av et selvvalgt tema i tilknytning til den selvvalgte fordypningen i emnet. Temaet må være godkjent av faglærer.

Arbeidskrav

For å få adgang til å levere de to oppgavene må følgende to (2) arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring.

- 1) Delta på den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3).*
- 2) Delta ved Veritaskonferansen og skrive et refleksjonsnotat på 1000 ord.**

*Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til to timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Se ellers «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

** Dersom studenten ikke har anledning til å delta på Veritaskonferansen, kan han/hun avtale tilsvarende læringsaktiviteter med faglærer.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Oppgave om prinsippsspørsmål, kritisk tenkning og argumentasjon.	1	semester	2000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)
Oppgave om et selvvalgt tema i tilknytning til den selvvalgte fordypningen i emnet.	1	semester	2000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Sluttvurdering i emnet skjer på grunnlag av de to oppgavene og de teller like mye. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

McGrath, Alister (2012): *Mere Apologetics: How to Help Seekers and Skeptics Find Faith*. Grand Rapids, MI: Baker Books. (200 s.)

Enten:

Morrow, David (2017): *Giving Reasons: An Extremely Short Introduction to Critical Thinking*. Indianapolis, IN: Hackett Publishing. (82 s.)

eller:

Sen, Madhucchanda (2010): *An Introduction to Critical Thinking*. Delhi, Chennai, Chandigarh: Pearson (125 s.)

Sire, James W (2006): *Why Good Arguments Often Fail: Making a more Persuasive Case for Christ*. Downers Grove, IL and Leicester, UK: IVP. (180 s.)

Weston, Anthony (2018): *A Rulebook for Arguments (5th Edition)*. Indianapolis, IN: Hackett Publishing Company. (100 s.)

Etter avtale med faglærer kan studenten selv velge 200 sider fordypning i ett bestemt apologetisk forfatterskap; eller én eller flere apologetiske problemstillinger.